

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
РУКОВОДИТЕЛЬ
ИСПОЛНИТЕЛЬНОГО
КОМИТЕТА
Балтачевского
сельского поселения
Камско-Устьинского
муниципального района

ул. Школьная, 1, с. Балтачево,
Камско-Устьинский район, 422829
тел./факс: (884377) 366-40
ОГРН 1061672018044
ИНН/КПП 1622004637/162201001

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
Кама Тамагы
муниципаль районы
Балтач
авыл жирлеге
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
ЖИТӘКЧЕСЕ

Мэктәп урамы, 1, Балтач авылы,
Кама Тамагы районы, 422829,
тел./факс: (884377) 366-40
ОГРН 1061672018044
ИНН/КПП 1622004637/162201001

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
2024 елның 28 октябре

КАРАР
№ 6

Кама Тамагы муниципаль районы
Балтач авыл жирлеге территориясендә
2025-2030 елларга
«Төзекләндерү, энергетика
нәтижәлелек һәм юл иминлеге»
муниципаль программаны раслау турында

2003 нче елның 6 октябрэндәге №131-ФЗ «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон нигезендә, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлеге Советы карары белән расланган Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Торак фондын, Балтач авыл жирлеге территориясен тышкы төзекләндерү һәм карап тоту кагыйдәләре», энергияне сак тоту һәм энергияне сак тоту турында "23.11.2009 ел, № 261-ФЗ Федераль закон энергетика нәтижәлелеген арттыру һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында", "Энергияне сак тоту турында һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турында һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында" Федераль законны гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән Россия Федерациясендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чаралары планы турында «2007 елның 08.11. № 257-ФЗ "Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында», «юл хәрәкәте иминлеге турында» 10.12.1995 ел, № 196-ФЗ Федераль законы нигезендә:

карап бирәм:

1. «2025-2030 елларга Балтач авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү, энергетика нәтижәлелеген, юл иминлеген арттыру» муниципаль максатчан программасын расларга.

2. Программаны 2025 елдан башлап Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлеге муниципаль бюджетында каралган акчалар чикләрендә финансларга".

3. Әлеге карар халыкка игълан ителергә тиеш.

4. Әлеге қарарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Балтач авыл жырлеге
Башкарма комитет житәкчесе

Д.И. Мөхәммәдуллин

**"Кама Тамагы муниципаль районының
Балтач авыл җирлеген территориясендә
төзекләндерү, энергетика нәтижәләгән
һәм юл иминлеген арттыру»
2025-2030 елларга"
муниципаль максатчан программа**

"Кама Тамагы муниципаль районының
Балтач авыл җирлеге территориясендә
төзекләндерү, энергетика нәтижәлелеген
һәм юл иминлеген арттыру» буенча
2025-2030 елларга
муниципаль максатчан программа

ПАСПОРТЫ

Программанын исеме	"Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү, энергетика нәтижәлелеген һәм юл иминлеген арттыру» буенча 2025-2030 елларга муниципаль максатчан программа
Программаны эшләү өчен нигез	«Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 сентябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон; "энергияне сак тоту турында һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында" 23.11.2009 елгы 261-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру буенча "энергияне сак тоту турында һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру хакында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында" Федераль законны, «юл хәрәкәте иминлеге турында» 10.12.1995 ел, № 196-ФЗ Федераль законны, «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм аерым законнарға үзгәрешләр кертү хакында» 08.11.2007 ел, № 257-ФЗ Федераль законны гамәлгә ашыру Россия Федерациясе закон актлары"
Программанын житәкчесе	Кама Тамагы муниципаль районы Балтач авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаны төп эшләүче	Кама Тамагы муниципаль районы Балтач авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары	Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл җирлеге территориясендә комплекслы төзекләндерү системасын камилләштерү, тәртипне, архитектура-сәнгати бизәлешне һәм санитария халәтен саклау чараларын гамәлгә ашыру». Поселокта яшәүчеләрнең эшчәнлеге һәм ялы өчен уңайлы шартлар тудыру. Урамнарны яктыртуны төзекләндерү һәм

	<p>торгызу, яктырту челтэрлэрен һәм приборларын модернизацияләү исәбенә урамнарны яктырту приборларының электр энергиясен куллануын киметү; урамнарны яктыртуның сыйфатын яхшырту; мемориалны карап тоту, гражданның яшәү шартларын һәм уңайлылығын яхшырту; урамнарны яктыртуны норматив һәм югары нәтижәле халәткә китерү, ышанычлылыкны һәм озак яшәүне арттыру урамнарны яктырту челтэрләре, бистәне тышкы яктан яктыртуның эстетик күренешен булдыру, юл хәрәкәте иминлеге, юл хәрәкәтендә катнашучыларны кисәтү, юл-транспорт имгәнүенә юл куймау;</p> <p>Төзекләндерү объектларын паспортлаштыруны тәмин итү.</p>
<p>Программаның бурычлары</p>	<ul style="list-style-type: none"> - территорияләре карап тотуның бердәм тәртибен билгеләү; - территорияләре төзекләндерү чараларын гамәлгә ашыруга физик һәм юридик затларны жалеп итү һәм аларның чисталык һәм тәртип саклау өчен җаваплылығын арттыру; - территорияләрдән файдалануга, аларны саклауга һәм төзекләндерүгә контрольне көчәйтү, авыл җирлеген урам яктыртуның торышын яхшыртырга; челтэрләр эшенең ышанычлылығын һәм озак вакытлылығын арттырырга; бюджет чыгымнарын электр энергиясен экономияләү һәм эксплуатация чыгымнарын киметү исәбенә киметергә; гражданның яшәү шартларын яхшыртырга; юл хәрәкәте иминлеген арттырырга юл-транспорт иминлеген арттырырга авыл җирлеге юлларында балаларның имгәнүен кисәтү; автомобиль юлларындагы чокырларны һәм башка җитешсезлекләре бетерү юлы белән урам-юл челтэрендә хәрәкәт итүнең куркынычсыз шартларын тәмин итү, авыл җирлеген төзекләндерү дәрәжәсен күтөрү; район территориясендә төзекләндерү объектына тулы паспортлаштыру үткөрү.
<p>Программаны гамәлгә ашыру сроклары</p>	<p>- 2025-2030 еллар</p>
<p>Төп чаралар исемлеге</p>	<p>Автомобиль юлларын һәм инженерлык корылмаларын карап тоту. Юлларны, кюветларны, җәяүлеләр юлларын, күперләре, тротуарларны төзекләндерү.</p> <p>Торак пунктларның урамнарын яктырту;</p> <p>Җирлекнең торак пунктларын яшелләндерү, яшел үсентеләре карау, агачларны һәм куакларны кисү, агарту,</p>

	<p>түтөл бакчаларында, чөчөк түтөллөрдө чөчөклөр утырту; Жирлөү урыннарын оештыру һәм карап тоту; Рөхсәтсез чүплөкләрне бетерү, территорияләрне чүп-чардан, пычрактан жыештыру, торак пункт урамнарын кардан чистарту, чүп-чарны чыгару; Янгын сүндерү сулыкларына керү юлларын төзөклөндөрөргә; Халыкның күпләп ял итү урыннарын төзөклөндөрү; Ишегалды территорияләрөн төзөклөндөрү дәрәжәсен күтөрү; торак йортларга якын килү һәм керү юлларын яхшырту; Бөөк Ватан сугышында катнашучыларга куелган һәйкәлләрне һәмobeliskларны, коймаларны реконструкциялөү һәм ремонтлау, балалар һәм спорт мөйданчыкларын төзөклөндөрү; - урамнарны яктырту өчен бизәкләр һәм иллюминацияләр, бөйрәмчө бизәү өчен баннерлар; Су белән тәмин итү; Р торак пунктларында төзөклөндөрү объектларын паспортлаштыруны тәмин итү</p>
<p>Программаның төп чараларын башкаручылар</p>	<p>- Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлегә башкарма комитеты"; - предприятиеләр һәм оешмалар житәкчеләре (килешү буенча); - ТИҮ рәисләре (килешү буенча).</p>
<p>Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганакалары</p>	<p>программаны гамәлгә ашыруга финанслауның гомуми күләме 4786,39 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2025 ел-761,06 мең сум 2026 ел-768,06 мең сум 2027 ел-778,57 мең сум 2028 год-801,90 тыс. рублей 2029 ел-826,00 мең сум 2030 ел-850,80 мең сум</p> <p>Искәrmә: программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм, шул елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртак финанслау өчен республика һәм район бюджетыннан акчалар бүлөп бирүне исәпкә алып, ел саен төзөтелергә тиеш.</p>
<p>Программаның үтәлешен контрольдә тоту һәм идарә итүне оештыру системасы</p>	<p>- программа белән гомуми житәкчелек итүне һәм аны гамәлгә ашыру барышын контрольдә тотуны программа житәкчесе башкара. Программа житәкчесе Ел саен Программаның чираттагы календарь елына беренчел чараларын төгәлләштерә һәм алдагы елга чаралар исемлеген проектлый. Программаны гамәлгә ашыру барышын тикшереп тору Программа чараларын башкаручыларның гамәлләренә ел саен</p>

1. Проблеманың эчтәлеге һәм кирәклеке нигезләү аны программалы ысуллар белән чишү

Әлеге Программа торақ пунктларны төзекләндерү, яшелләндерү, санитария хәлен яхшырту һәм архитектура-сәнгати бизәү буенча чараларны гамәлгә ашыру өчен төп булып тора, хәзерге авыл жирлегенең тормыш белән тәмин итү системасы халык өчен кирәкле функцияләргә тәмин итүче үзара бәйлә күп кенә ярдәмче системалардан тора. Шундый ярдәмче системаларның берсе-урамнарны яктырту. Кагыйдә буларак, яшәүчегә аның конкрет яшәү зонасының яшәү һәм куркынычсызлык өчен нормаль шартлар белән тәмин ителүе мөһим. Энергия чыганаclarына чыгымнарның өзлексез артуы урамнарны яктыртуны реконструкцияләү буенча нәтижәле чаралар үткөрү зарурлыгын арттыра, алар урамнарны яктырту чөлтәрләрен эксплуатацияләгәндә тотылган чыгымнарны сизелерлек киметергә һәм энергияне экономияле-нәтижәле режимда саклауны тәмин итәргә мөмкинлек бирә. Энергияне сак тоту жайланмаларын куллану сизелерлек икътисадый файда китерәчәк.

Урам чөлтәре транспорт инфраструктурасының мөһим өлеше булып тора. Урамнарны яктыртуны торгызу, шөһәрнең төп урамнарында һәм квартал эчендәге территорияләрдә яктырткычларны һәм тышкы яктырту линияләрен алыштыру юл хәрәкәте иминлеген арттырырга мөмкинлек бирәчәк.

Яктырту жиһазларын нәтижәле эксплуатацияләү электр энергиясен экономияләү һәм эксплуатация чыгымнарын киметү исәбенә бюджет чыгымнарын киметергә, чөлтәрләргә ышанычлылыгын һәм озак вакытлы эшләвен арттырырга, гражданнырның яшәү шартларын яхшыртырга мөмкинлек бирәчәк.

Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлеген төзек комплекслы төзекләндерү системасыннан башка бистә халкының эшчәнлегә һәм ялы өчен уңайлы шартлар тудыруда нинди дә булса әһәмиятле нәтижәләргә ирешеп булмый. Бистәнең тормыш-көнкүрешен тәмин итүче һәм төзекләндерү белән шөгыльләнгүче администрация һәм предприятиеләр, учреждениеләр, ТИҮ рәисләре, халыкның төгәл килешеп эшләве мөһим. Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлеген төзекләндерү перспективаларын билгеләү акчаларны төзекләндерүнең аерым элементларын ағымдагы ремонтлауга тотуга түгел, ә куелган бурычларны хәл итүгә туплауга ирешергә мөмкинлек бирәчәк.

Программаны финанс белән тәмин итү Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлегә бюджеты хисабына гамәлгә ашырыла.

2. Программаның төп максатлары, бурычлары, гамәлгә ашыру сроклары.

Программаның максатлары һәм бурычлары булып:

- Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлегә территориясендә тәртип, төзекләндерү, архитектура-сәнгати бизәлеш һәм санитария торышын саклау чараларын гамәлгә ашыру;
- халык өчен уңайлы мохит булдыру;

- ишегалды территорияләрен төзекләндерү дәрәжәсен күтәрү, торак йортларга керү юлларын яхшырту;
- территорияләрне карап тотуның бердәм тәртибен билгеләү;
- Күмү урыннарын карап тоту;
- территорияләрне төзекләндерү чараларын гамәлгә ашыруга физик һәм юридик затларны жәлеп итү һәм аларның чисталык һәм тәртип саклау өчен җаваплылыгын арттыру;
- ишегалды һәм квартал эчендәге машина юлларын торгызу һәм транспорт-эксплуатация торышын күтәрү
- урамнарны яктыртуны төзекләндерү һәм торгызу;
- яктырту челтәрләрен һәм приборларын модернизацияләү исәбенә урамнарны яктырту приборларының электр энергиясен куллануын киметү;
- урамнарны яктырту сыйфатын яхшырту;
- гражданның яшәү шартларын һәм уңайлылыгын яхшырту;
- урамнарны яктыртуны норматив һәм югары нәтижәле халәткә китерү;
- урам яктырту челтәрләренә ышанычлылыгын һәм ныклыгын арттыру;
- авыл җирлеген тышкы яктан яктыртуның эстетик күренешен булдыру;
- юл хәрәкәте иминлеген арттыру;
- авыл җирлеген төзекләндерү дәрәжәсен күтәрү;
- бистәнең криминоген хәле кимү тора.

Юл хәрәкәте иминлеге планында программаны гамәлгә ашыруның нигезе булып юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү, авыл җирлеге территориясендә юл-транспорт һәлакәтләрен сизелерлек киметү буенча куелган максатларга ирешүне тәэмин итүнең хокукый, оештыру, финанс һәм башка төрләрен булдыру торырга тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру сроклары - 2025-2030 еллар.

3. Программа чаралары системасы

Программа-максатчан чараларга түбәндәгеләр керә:

- территорияне чүп-чардан, пычрактан, кардан даими чистартуны, чүп-чарны чыгаруны, яшел үсентеләрне карауны да кертәп, территорияне җыештыру;
- Тышкы төзекләндерү элементларының эчтәлеген;
- каты көнкүреш калдыкларының яналарын урнаштыру һәм булганнарын ремонтлау; контейнерлар һәм бункерлар сатып алу;
- Күмү урыннарын төзекләндерү турында тоту;
- муниципаль берәмлек территориясен яшелләндерү;
- юлларны карап тоту һәм эксплуатацияләү;
- энергетика нәтижәлеләген арттыру;
- энергияне саклай торган яктырткычлар куеп, авыл җирлеге урамнарны яктырту җайланмасы.
- автобус маршрутлары булган урамнарны һәм урамнарны дежур яктырту планлаштырыла.
- икенче дәрәжәдәге урамнарны яктырту,
- электр щитларын ремонтларга,
- яктылык терәкләрен алыштырырга һәм ремонтларга,
- күп тарифлы счетчиклар куярга.

- балалар травматизмын кисәтергә.
 - жирлекнең юл челтәрендә юл хәрәкәтен оештыруны камилләштерергә.
 - - программаны финанслау күләмен билгеләү һәм раслау;
 - программаны гамәлгә ашыру хисабын, мәгълүмати-аналитик материалларны әзерләү;
 - программаның максатын һәм бурычларын хәл итүне яктыртуга, программаны гамәлгә ашыруның барышы турындагы эшне халыкка житкерүне оештыру.
- Программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл жирлегә территориясендә халыкның эше һәм ялы өчен уңайлы шартлар тудыру көтелә.

Программаның нәтижәлелеге түбәндәге күрсәткечләр буенча бәяләнә:

- муниципаль берәмлек халкын төзекләндерү эшләренә жәлеп итү проценты;
- жирлек предприятиеләрен һәм оешмаларын төзекләндерү эшләренә жәлеп итү проценты;
- жирлекне төзекләндерүне тәмин итүче предприятиеләрнең һәм инженерлык челтәрләре хужалары булган предприятиеләрнең үзара хезмәттәшлек дәрәжәсе;
- муниципаль берәмлекнең төзеклеге дәрәжәсе (авыл жирлегенең камилләштерелгән өскеле автомобиль юллары, тышкы яктырту челтәрләре, яшел үсентеләр, балалар өчен уен һәм спорт майданчыклары белән тәмин ителеше).

4. Программа чараларын ресурслар белән тәмин итү

Программа чараларын финанслау муниципаль бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла. 2025-2030 елларда планлаштырылган чыгымнарның гомуми суммасы- 4786,39 мең сум.

5. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру программа паспортында күрсәтелгән төп чараларны барлык башкаручылар тарафыннан гамәлдәге законнар нигезендә гамәлгә ашырыла.

- керемнәр һәм чыгымнар сметасын төзү;
- югарырак органнар бюджетларыннан акчалар бүлеп бирүне килештерү;
 - урамнарны яктырту челтәрләрен карап тоту, ремонтлау, төзү һәм реконструкцияләү буенча муниципаль заказларны үтәүче оешмаларны билгеләү, контрактлар төзү һәм аларны гамәлгә ашыру өчен конкурслар үткәрү;
 - программаны гамәлгә ашыруны тәмин итә торган норматив-хокукый актлар эшләү;
 - программаны гамәлгә ашыруда катнашучы оешмалар эшчәнлеген координацияләү;
- 2025-2030 елларга Балтач авыл жирлегә территориясендә энергияне сак тоту һәм урамнарны яктыртуның энергетик нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә озак сроклы максатчан программаны гамәлгә ашыруны тикшереп тору.

Әлеге программаны гамәлгә ашыруның төп координаторы булып Балтач авыл жирлегә башкарма комитеты тора.

6. Программа белән идарә итүне оештыру, контроль аны гамәлгә ашыру барышы өстендә

Программа чараларын вакытында һәм сыйфатлы үтәү, аны гамәлгә ашыруга бүлөп бирелә торган финанс чараларыннан рациональ файдалану өчен «башкаручылар» графасында күрсәтелгән оешмалар һәм ведомстволар җаваплы.

7. Программаның көтелгән ахыргы нәтижәләре.

Программа чараларын гамәлгә ашыру балалар һәм спорт мәйданчыкларын төзекләндерергә, рөхсәтсез чүпләкләрне бетерергә, Бөек Ватан сугышында катнашучыларга куелган һәйкәл-обелискны яңартырга, Күмү урыннарын яхшыртырга, янғын сүндерү сулыкларына керү юлларын төзекләндерергә мөмкинлек бирергә. Территорияне яшелләндерергә, ел саен агачлар һәм куаклар утыртырга, шулай ук энергияне саклай торган технологияләр кертү исәбенә тышкы яктыртуга агымдагы эксплуатация чыгымнарын киметүдән икътисадый файда, социаль файда, имгәнүләрне киметү, Транспорт һәм җәяүлеләр хәрәкәте иминлеген арттыру.

Юл хәрәкәтендә катнашучыларны хокукый тәрбияләү, юл-транспорт һәлакәтләре куркынычы кимү, юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәләренең авырлыгы кимү нәтижәсендә килеп чыга.

хәрәкәт тизлеген оптимальләштерү, куркыныч янаган урыннарда транспорт һәм җәяүлеләр хәрәкәтен контрольдә тотуны тәмин итү, урам-юл челтәрендә хәрәкәтнең куркынычсыз шартларын тәмин итү, юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күргән кешеләр өчен зыяның авырлыгын киметү һәм юл-транспорт һәлакәтен ачыклау системаларын кертү юлы белән үлүчеләр санын киметү нәтижәсендә. Муниципаль берәмлек халкына кече ватаннарына, Кама Тамагы муниципаль районының Балтач авыл җирлеге территориясендә чисталык һәм тәртип саклауга мөһабәт һәм хөрмәт тәрбияләү.